

Brev til KD vedr. Statpeds oppgaver

Dato: 15. September 2022

Hei,

Vi i foreningen *Foreldre til blinde barn* opplever at vi som foreldre til blinde og sterkt svaksynte barn ikke blir tilbudt opplæring i kompensierende ferdigheter, altså opplæring i punktskrift, blindetekniske hjelpemidler og mobilitet. Barna våre får denne opplæringen på skolen etter oppl. §§2-14 og 3-10, henholdsvis 1525 og 456 undervisningstimer i tillegg til ordinære timene på grunnskolen og videregående skole.

Det stilles i dag høye krav til digitale ferdigheter hos blinde og sterkt svaksynte elever grunnet økt bruk av digitale læremidler. Barna våre skal ikke bare lære å lese en annen skriftform enn oss foreldre, de benytter også alternative pedagogiske metoder i flere fag. F.eks. i matematikk hvor punktskriftbrukere gjør matematikkstykkene på én og samme linje og ikke stiller stykkene opp over flere linjer slik som vi lærte på skolen.

For å kunne bistå våre barn med skolearbeidet trenger også vi foresatte opplæring i kompensierende ferdighetene og relevante pedagogiske metoder. Vi har i tillegg behov for opplæring i mobilitet slik at vi kan gi barna våre nødvendig veiledning når de skal lære å ta seg fram i både kjente og ukjente omgivelser. I tillegg til dette kommer ADL-trening som er helt nødvendig for at barna våre de ferdighetene de trenger for å leve selvstendige liv.

I tildelingsbrev til Statped for budsjettåret 2013 står følgende:

“3.2.4.3 Foreldreopplæring

Statped skal videreutvikle tilbud om samordnet opplæring til foreldre for barn med særskilte behov. Statped skal videreutvikle og implementere nye modeller for ulike opplæringstilbud til foreldre med hørselshemmede barn, barn med synshemminger og barn med behov for Alternativ og supplerende kommunikasjon, ASK.”

De senere årene er “Foreldreopplæring” fjernet fra listen over Statpeds oppgaver. Vi er usikre på når dette skjedde, men konsekvensen av dette er at det i dag ikke gis noe opplæringstilbud til foreldre til blinde og sterkt svaksynte barn.

I tildelingsbrevet fra 2022 står det¹

“Barnehage- og skoleeiere og barnehagemyndigheter har ansvar for å gi gode tilrettelagte pedagogiske tilbud til barn og elever. Statped skal støtte deres arbeid for at barn, unge og voksne med varige og omfattende behov for tilrettelegging får gode, tilpassede barnehage- og opplæringstilbud i inkluderende fellesskap.”

¹ [Statpeds tildelingsbrev 2022](#)

Både hørselshemmede og synshemmede har “varige og omfattende behov for tilrettelegging”, likevel ser vi at Statped tilbyr svært ulike tjenester til disse to elevgruppene.

I Statpeds årsrapport for 2021 står følgende²:

“Statped ivaretok i tillegg faste oppdrag og forpliktelser, blant annet om

- *heltidsopplæring for døvblindfødte*
- *deltidsopplæring for tegnspråklige elever*
- *tegnspråkopplæring for foreldre*
- *alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)*
- *samisk spesialpedagogisk støtte (SEAD)*
- *samarbeid med helseforetakene*
- *arbeid med rammeplan og læreplaner*
- *læremidler og støtte- og veiledningsmateriell*
- *produksjon og tilrettelegging av eksamen og obligatoriske prøver*
- *internasjonalt samarbeid”*

Vi i foreningen Foreldre til blinde barn undrer oss over forskjellsbehandlingen av to elevgrupper med hvert sitt sansetap, altså syn og hørsel, og har følgende spørsmål vi ønsker svar på fra Kunnskapsdepartementet:

Spørsmål 1

Har Kunnskapsdepartementet vurdert om foreldre til blinde og sterkt svaksynte barn har behov for opplæring i kompenserende ferdigheter og ADL?

Spørsmål 2

Hvor og hvordan er Statpeds faste oppdrag og forpliktelser definert, ref. årsrapporten fra 2021?

Spørsmål 3

Hva er årsaken til at Statpeds faste oppdrag inkluderer tegnspråkopplæring for foreldre, mens det ikke tilbys opplæring til foreldre til blinde og sterkt svaksynte barn?

Spørsmål 4

Hvor anbefaler Kunnskapsdepartementet at foresatte henvender seg for å få opplæringen de trenger i kompenserende ferdigheter og ADL?

² [Statpeds årsrapport 2021](#)

Spørsmål 5

Elev-/klassetrinnskurs har tidligere vært et svært viktig tilbud for synshemmede elever, deres lærere og foresatte. Hvilke tanker har Kunnskapsdepartementet om at Statped ikke lenger tilbyr disse kursene?

Vennlig hilsen

Styret i *Foreldre til blinde barn*